

Eficàcia de l'auto-mesura de pressió arterial com a mètode diagnòstic d'hipertensió en Atenció Primària

Laura Pardo, Eduard González, Anna Soteras, Judit Vila, Irene Moral, Carles Brotons. Infermeria Familiar i Comunitària EAP Sardenya

RESUM

La hipertensió arterial és una malaltia crònica i altament prevalent en la població adulta. El diagnòstic precoç facilita el maneig d'aquesta patologia, així com l'elecció de les accions terapèutiques adequades.

OBJECTIU: Avaluar l'efectivitat de la auto-mesura de pressió arterial (AMPA) en el diagnòstic de nous pacients hipertensos en l'atenció primària.

MÈTODES: Es van revisar totes les històries clíniques dels pacients no hipertensos que van realitzar un AMPA en l'últim any en un centre urbà d'Atenció Primària.

RESULTATS: Es van registrar els resultats de l'AMPA de 82 pacients, amb una edat mitjana de 58,99 (DE 14,48) anys, el 55% homes. La xifres mitjanes de tensió arterial (TA) pre-AMPA van ser de 150,75 mmHg (DE 16,19) per a la sistòlica i 87,05 mmHg (SD 10,54) per a la diastòlica (mesuraments realitzats a casa, farmàcia i / o consulta). El 63,41% d'ells tenien antecedents de tensió arterial alta. En aquest grup, el 48,08% dels AMPAS van resultar alterats (TA > 135/85 mmHg), dels quals es va diagnosticar hipertensió arterial (HTA) en el 76% i es va iniciar tractament farmacològic en el 64%. Entre els pacients sense antecedents de TA alta, el 63,33% dels AMPAS van resultar alterats, dels quals es va diagnosticar HTA en el 73,68% i es va iniciar tractament farmacològic en el 68,42%.

CONCLUSIONS: A partir de l'AMPA, es diagnostiquen d'HTA en major nombre a pacients sense antecedents de TA alta. Globalment, el 88% dels pacients diagnosticats d'HTA amb AMPA reben tractament antihipertensius.

INTRODUCCIÓ

La hipertensió arterial és una malaltia crònica i altament prevalent en la població adulta. Es considera hipertensió arterial a l'elevació mantinguda de la pressió arterial (PA) per sobre dels límits normals, que estan establerts tant per la OMS com per el Seté Informe del Joint National Committee (JNC-7), en xifres de sistòlica \geq de 140 i xifres de diastòlica \geq de 90 mmHg (xifres de TA a consulta), a persones no tractades amb fàrmacs antihipertensius.

El diagnòstic precoç facilita el maneig d'aquesta patologia, així com l'elecció de les accions terapèutiques adequades. L'auto-mesura de la pressió arterial (AMPA) es un mètode diagnòstic altament utilitzat a l'Atenció Primària i consisteix en la lectura de les xifres de PA preses fora de la consulta, habitualment al domicili, per persones que no són professionals sanitaris (habitualment pel pacient o per persones del seu entorn). Les xifres a partir de les quals es considera HTA si el diagnòstic es realitza mitjançant AMPA son \geq 135 mmHg de pressió sistòlica i \geq 85 mmHg de diastòlica.

La tècnica utilitzada per a realitzar un diagnòstic d'HTA mitjançant l'AMPA consisteix en fer tres controls de pressió arterial al matí i tres a la tarda (amb un interval de 2-3 minuts entre cada presa) durant almenys tres dies. Realitzant els controls en repòs i seguint les recomanacions de posició (assegut de forma còmoda, recolzant l'esquena sense creuar les cames) i amb un maneguet adequat al tamany del braç.

OBJECTIU:

Avaluar l'eficàcia i efectivitat de la auto-mesura de pressió arterial (AMPA) en el diagnòstic de nous pacients hipertensos en l'àmbit de l'atenció primària.

MÈTODES:

Es tracta d'un estudi descriptiu realitzat en un centre urbà d'Atenció Primària de la ciutat de Barcelona. S'ha realitzat una revisió de totes les històries clíniques dels pacients no hipertensos que van realitzar un AMPA en l'últim any, obtenint un total de 82 pacients, homes i dones majors de 18 anys, després d'excloure els pacients que no complien

critèris d'inclusió.

S'exclouen als pacients menors de 18 anys, els que no presenten un registre adequat de xifres de pressió arterial i els pacients desplaçats.

En la revisió d'històries clíniques s'ha recopilat informació de les següents variables: sexe, edat, xifres de TA a l'AMPA, xifres TA pre-AMPA, xifres TA post-AMPA, síndrome de bata blanca, inici tractament farmacològic antihipertensiu. S'ha utilitzat el programa STATA/MP 13 per a analitzar les dades abans recollides mitjançant un document EXCEL.

RESULTATS:

L'edat mitja dels pacients estudiats va ser de 58,99 (DE 14,48) anys, el 55% homes (Figura 1). Les xifres mitjanes de tensió arterial pre-AMPA van ser de 150,75 mmHg (DE 16,19) per a la sistòlica i 87,05 mmHg (SD 10,54) per a la diastòlica (mesures realitzades a casa, farmàcia i / o consulta).

DISPOSICIÓ PER SEXES DE LA MOSTRA

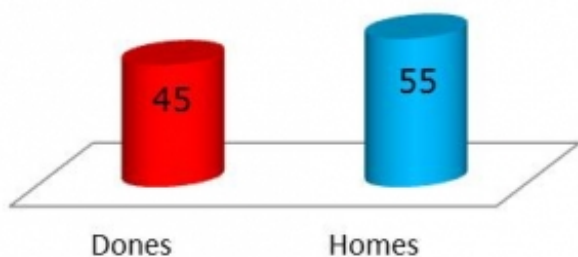

Figura 1: Disposició per sexes de la mostra estudiada.

El 63,41% dels pacients tenien antecedents de tensió arterial alta. En aquest grup, el 48,08% dels AMPAs van resultar alterats (TA > 135/85 mmHg), dels quals es va diagnosticar hipertensió arterial (HTA) en el 76% (Figura 2) i es va iniciar tractament farmacològic en el 64%. El 51,52% d'AMPAs realitzats a pacients amb antecedent de pressió arterial alta van presentar xifres per baix de 135/85 mmHg, el 85,18% d'aquests pacients no van rebre tractament farmacològic. En un cas es va iniciar tractament per decisió mèdica.

Entre els pacients sense antecedents de TA alta, el 63,33% dels AMPAs van resultar alterats, dels quals es va diagnosticar HTA en el 73,68% i es va iniciar tractament farmacològic en el 68,42%. EL 33,33 dels pacients d'aquest grup presentaven xifres d'AMPA dins de la normalitat i el 90% d'aquests no va rebre tractament antihipertensiu.

RESULTATS AMPA

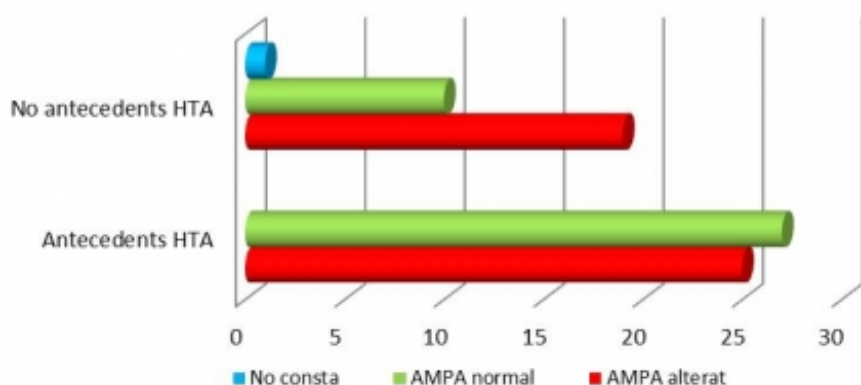

Figura 2: En la gràfica es representen els resultats dels AMPAs realitzats tenint en compte els antecedents de HTA dels pacients i distingint entre AMPA alterat (TA ≥ 135/85 mmHg) i AMPA normal (TA < 135/85 mmHg).

CONCLUSIONS:

A partir de l'AMPA, es diagnostiquen d'HTA en major nombre a pacients sense antecedents de TA alta. Globalment, el 41,46% de pacients que han realitzat un AMPA son diagnosticats d'hipertensió arterial. El 88% dels pacients diagnosticats d'HTA amb AMPA reben tractament antihipertensius. (Figura 3).

PRESCRIPCIÓ DE TRACTAMENT A PACIENTS AMB DIAGNÒSTIC DE HTA POST-AMPA

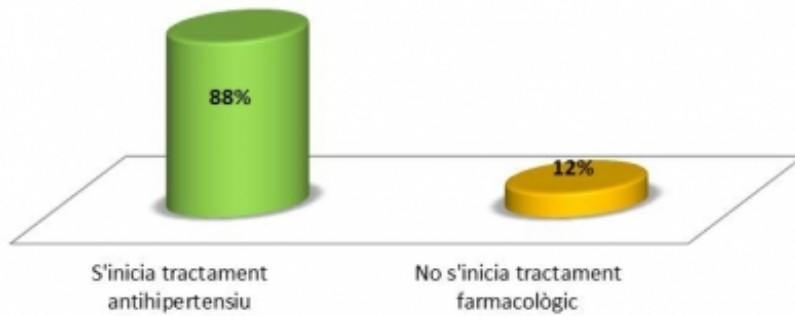

Figura 3: Prescripció de tractament farmacològic realitzada en funció del diagnòstic de l'AMPA.

Amb aquestes dades podem concloure que l'AMPA es un instrument eficaç i útil per al diagnòstic d'hipertensió arterial en l'àmbit de l'atenció primària, ja que és un mètode senzill, que no interfereix gaire en la vida diària del pacient i que evita el desplaçament al centre d'Atenció Primària i que evita falsos positius ja que s'evita el "síndrome de la bata blanca". A més de ser un mètode diagnòstic que no requereix una gran inversió de recursos econòmics.

BIBLIOGRAFIA:

1. Sociedad Europea de Hipertensión (ESH) y Sociedad Europea de Cardiología (ESC). Grupo de trabajo para el manejo de la hipertensión. Guía de práctica clínica de la ESH/ ESC para el manejo de la hipertensión arterial. Elsevier España. Vol. 30, Extraordinario 3. Diciembre 2013.
2. Bonet A, Dalfó A, Domínguez M, Egocheaga MI, Flores I, Molina R et al. Grupo de trabajo en HTA semFYC. Documento semFYC: Automedida de la presión arterial (AMPA) en Atención Primaria (I). Aten Primaria 2003;31:545-52.
3. Bonet A, Dalfó A, Domínguez M, Egocheaga MI, Flores I, Molina R et al. Grupo de trabajo en HTA semFYC. Documento semFYC: Automedida de la presión arterial (AMPA) en Atención Primaria (II). Aten Primaria 2003;31:606-12.
4. Ploin, Dominiquea; Baguet, Jean-Philippea; Pierre, Hélènea; De Gaudemaris, Régisb; Mallion, Jean-Michela. Clinical evaluation of a self blood pressure monitor according to the First International Consensus Conference on Self Blood Pressure Measurement. December 2002 - Volume 7 - Issue 6 - pp 335-341.
5. J.A. Divison Garrote, L.M. Artigao Ródenas, C. Sanchis Domenech, A. Puras Tellaeche. Automedidas de presión arterial domiciliarias con aparatos electrónicos automáticos. Ventajas e inconvenientes en su utilización como técnica de medición de la presión arterial. Hipertensión y Riesgo Vascular, Volume 17, Issue 2, Pages 53-61.
6. Mengden, T. and Vetter, W. Evaluation of self assessment of the blood pressure versus casual and ambulatory measure: implications for clinical trials. Cardiovascular, Tomo 16, número 1, Pag 20-8. 1995.

Citació

Autor: Pardo L, González E, Soteras A, Vila J, Moral I, Brotons C.

Títol article: Eficàcia de l'auto-mesura de pressió arterial com a mètode diagnòstic d'hipertensió en Atenció Primària

Revista: APSalut. Volum 3. Número 3. Article 51

Data: 10 de juny de 2015